

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
„Kodeks Pio-Benedyktyński
między tradycją a rozwojem.
W 100. rocznicę promulgacji
Kodeksu prawa kanonicznego
z 1917 roku”
Warszawa, 9 listopada 2017 r.

Rok 2017 obfituje w ważne dla Kościoła katolickiego rocznice. Jedną z nich jest stulecie promulgacji Konstytucją *Providentissima Mater Ecclesia* Kodeksu Prawa Kanonicznego. Rocznicą ta stała się okazją do zorganizowania na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie Międzynarodowej Konferencji Naukowej poświęconej tematyce Kodeksu pio-benedyktyńskiego. Otrzymała się ona 9 listopada 2017 roku w Uniwersyteckiej Auli Jana Pawła II. Patronat honorowy ze strony Konferencji Episkopatu Polski objęli kardynał Kazimierz Nycz oraz biskup Artur Miziński.

Spotkanie rozpoczęło się krótką modlitwą, po której głos zabrał ks. prof. dr hab. Henryk Stawniak, Dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego UKSW. Dokonał on krótkiego wprowadzenia w tematykę Konferencji i powitał prelegentów oraz gości – z racji na obecność przedstawicieli uczelni zagranicznych, powitanie i słowa wdzięczności za przybycie wyraził w języku polskim i włoskim. Po nim zabrał głos ks. prof. dr hab. Stanisław Dziekoński, Rektor UKSW.

Następnie rozpoczęła się pierwsza sesja konferencji. Przewodniczył jej ks. prof. dr hab. Tomasz Rozkrut, Dziekan Wydziału Prawa Kanonicznego UPJPII. Pierwszym prelegentem był prof. dr hab. Wacław Uruszczak, przedstawiciel UJ, specjalista z zakresu historii prawa i prawa kościelnego. Jego wystąpienie nosiło tytuł „Kodeks prawa kanonicznego z 1917 roku na tle innych kodeksów prawa w Europie od końca XVIII do początku XX wieku”. Prelegent nakreślił historię kodyfikacji praw w Europie i na tym tle ukazał kodyfikację *Corpus iuris canonici* i powstanie Kodeksu pio-benedyktyńskiego.

Następnie swój referat przedstawił profesor Carlo Fantappiè, pracownik naukowy i wykładowca rzymskiego Università di Studi Roma Tre. Podjął on zagadnienie historii i znaczenia Kodeksu z 1917 roku (*Storia e significato del Codice pio-benedettino*), zwłaszcza motywy podjęcia kodyfikacji prawa wewnętrznego Kościoła katolickiego u początków XX wieku, krótkie studium komparatywne z kodeksami cywilnymi ówczesnego okresu, charakterystyka „ducha” omawianego dzieła (*lo spirito del Codice*) oraz jego wady.

Ostatni referat podczas pierwszej sesji wygłosił ks. dr hab. profesor UKSW Piotr Ryguła, podejmując temat recepcji prawa kanonicznego w prawie małżeńskim II Rzeczypospolitej, bazując na analizie prawa obowiązującego na terytorium dawnego Królestwa Kongresowego. Po ostatnim wystąpieniu rozpoczęła się dyskusja, a po niej organizatorzy przewidzieli przerwę na kawę.

Drugiej sesji przewodniczył ks. dr hab. profesor KUL Ambroży Skorupa, pełniący funkcję Dyrektora Instytutu Prawa Kanonicznego KUL. Jako pierwszy został zaprezentowany wykład noszący tytuł „Regulacja wykładni w CIC 1917 i CIC 1983: *status quo* czy *novum*?”, wygłoszony przez ks. dr hab. profesora UPJPII Piotra Krocza. W swej istocie przedłożenie to miało charakter komparatywny paralelnych kanonów kodeksów pio-benedyktyńskiego i Jana Pawła II, odnoszących się do wykładni prawa.

Kolejnym prelegentem był dominikanin, o. dr hab. Damián Němec, pracownik naukowy czeskiego Univerzita Palackého w Ołomuńcu. Przedstawił on słuchaczom zagadnienie ewolucji regulacji dotyczącej czasowej profesji zakonnej w świetle kanonów Kodeksu z 1917 r.

Następnie zaprezentowany został wykład ks. dr hab. profesora UKSW Jana Krajczyńskiego, zatytułowany „*De magisterio ecclesiastico* (CIC 1917 can. 1322-1408). Remedium i perspektywa nowych uregulowań”.

Ze względu na fakt, że jeden z prelegentów – z przyczyn niezależnych od niego – nie dotarł, nastąpiła zmiana w planie Konferencji, wskutek której dyskusja oraz kolejna przerwa rozpoczęła się przed wykładem ks. prof. dr hab. Zbigniewa Janczewskiego. Zaprezentował on wykład na temat „*Jurisdictione ad confessiones* jako wyraz średniowiecznego pojmowania władzy sprawowania sakramentu pokuty w Kościele”.

Jako kolejny, głos zabrał jezuita, o. prof. Janusz Kowal z Papieckiego Uniwersytetu Gregoriańskiego w Rzymie. Przedstawił on słu-

chaczom referat pod tytułem „Pierwsza kodyfikacja kolejnym etapem optymalizacji kanonicznego prawa małżeńskiego”. W głównej mierze było to przedstawienie historii kształtowania się kanonicznego prawa małżeńskiego, ubogacone perspektywami rozwoju, opartymi na pracach Papieskiej Komisji do spraw Tekstów Prawnych. Niestety, wykład ten nie został ujęty w publikacji zawierającej wystąpienia z omawianej Konferencji.

Ostatnim prelegentem był ks. dr Jan Dohnalik, pracownik UKSW. Wygłosił on wykład „Wiek przyjmującego bierzmowanie w świetle redakcji oraz interpretacji Kodeksu z 1917 roku”. Należy zaznaczyć, że ks. Dohnalik włożył duży wysiłek w kwerendę materiałów źródłowych, co skutkowało bardzo szczegółowym i wyczerpującym przedstawieniem zagadnienia.

Po dyskusji głos zabrał ks. Janczewski, dziękując wszystkim prelegentom, organizatorom i uczestnikom Konferencji oraz zapraszając na kolejne tego typu przedsięwzięcia naukowe organizowane przez UKSW. Spotkanie zakończyła krótka modlitwa.

dk. Adam Młynarczyk
WSD Częstochowa